

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Şevin COŞKUN

Muş Milletvekili

Türkiye, aktif fay zonları içerisinde bulunan ve her zaman deprem tehlikesi ile karşı karşıya olan ülkelerden biridir. Türkiye topraklarının yüzde 96'sı farklı oranlarda deprem tehlikesine sahip bölgelerden oluşmaktadır. Bu bölgelerin yüzde 66'sı 1. ve 2. derece deprem bölgeleridir. Ayrıca ülke nüfusunun yaklaşık yüzde 98'i deprem bölgelerinde yaşamaktadır. Farklı tarihlerde sık sık depremlerin yaşandığı Türkiye'de, en son 6 Şubat 2023'te Maraş merkezli 7,7 ve 7,6 büyüklüğünde iki deprem meydana gelmiştir. Bu depremlerden Antep, Hatay, Osmaniye, Adıyaman, Urfa, Diyarbakır, Malatya, Kilis ve Adana kentleri de etkilenmiş ve tespit edilebilen 44 bin 374 yurttaşımız yaşamını yitirmiş, 100 bini aşkını yaralanmıştır.

İllerin depremselliği göz önünde bulundurulduğunda en riskli durumda olanlardan biri de seçim bölgesi Muş'tur. Doğu Anadolu Fay Hattı üzerinde bulunan ve deprem tehlikesiyle karşı karşıya olan Muş'ta, 19 Ağustos 1966 tarihinde meydana gelen 6,9 büyüklüğündeki Varto Depremi'nde 2 bin 394 kişi yaşamını yitirmiş ve bin 489 kişi yaralanmıştır. Son yıllarda ise kentte farklı büyüklüklerde birçok deprem yaşanmıştır. Bulanık ilçesinde 6 Ocak 2022'de 3,7 büyüklüğünde ve 28 Eylül 2022'de 3,6 büyüklüğünde; Korkut ilçesinde 7 Nisan 2021'de 4,2 büyüklüğünde ve 16 Eylül 2020'de 4,7 büyüklüğünde; Muş Merkezine bağlı Bahçeköy'de ise 16 Eylül 2013'te 4,5 büyüklüğünde depremler meydana gelmiştir.

Birinci dereceden deprem bölgesinde yer alan Muş kenti; deprem riski en yüksek olup sınır komşusu olan ve diri fayzonları üzerinde bulunan Bingöl kentinde de meydana gelebilecek depremlerden en çok etkilenebilecek kentlerden biridir. Muş Alparslan Üniversitesi Afet Araştırma Uygulama ve Yönetim Merkezi'nin uzmanlarından Yrd. Doç. Dr. İskender Dölek, "Büyük depremler üreten Bingöl-Karlıova bindirme zonunda gerilim had safhaya ulaşmış düzeyde. Burada meydana gelebilecek bir deprem Varto fayzonunu tetikleyebilecek, Varto

fayzonunda meydana gelen depremlerin de Muş bindirme zonunda yeni depremler oluşturması kaçınılmaz." şeklinde açıklama yapmış ve Muş'ta yaşanabilecek olası depremlere karşı gerekli tedbirlerin alınmasını belirtmiştir.

Muş ve çevresinde yer alan kentlerde meydana gelebilecek depremlere karşı can ve mal kaybının önlenmesi için gerekli tedbirlerin bir an önce alınması elzemdir.

Bu bağlamda;

- 1- Muş Merkez ve ilçelerinde, olası depremlere karşı yapı stoku envanter ve binaların performans risk analizi gibi bir çalışmanız var mıdır? Var ise sonuçları kamuoyuyla ne zaman paylaşılacaktır?
- 2- Deprem yönetmeliğı kapsamında Muş'ta yıkım kararı verilmiş bina sayısı kaçtır? Kaçı hastane ve okul gibi kamu kurumu binasıdır? Bu binaların tahliyesi sağlanmış mıdır?
- 3- Muş ve ilçelerinde, "İmar Barışı" ile ruhsat verilen bina sayısı kaçtır? Bu binaların deprem risk analizi yapılmış mıdır?
- 4- Muş'ta depreme karşı riskli binaların güçlendirilmesi veya yıkılıp yeniden yapılması için bir eylem planınız var mıdır? Var ise hangi aşamadaadır?
- 5- Muş'ta deprem sırasında yurttaşların acil olarak toplanabileceğı toplanma alanları hangileridir?
- 6- Muş kentinde depremde arama kurtarma eğitimi verilen kişi sayısı kaçtır? Verilen eğitimler, kent nüfusunu oluşturan Kürt yurttaşların ana dili olan Kürtçe dilinde de verilmekte midir?
- 7- Olası bir depremde Muş ve ilçelerinde çadır ve konteyner başta olmak üzere barınma sorununa dair hangi önlemler alınmıştır? Ayrıca beslenme, su, elektrik, ısınma, banyo, tuvalet, hijyen gibi sorunlara dönük gerekli tedbirler alınmış mıdır?
- 8- 1999'dan bu yana Muş'ta toplanan deprem vergisi ne kadardır? Toplanan bu vergiler nereye harcanmıştır?